

Voorbereiding

God scheidt het licht

1. INLEIDING BIJ ADVENT EN KERST

Het thema van de zondagen van advent en Kerst is dit jaar: 'Dicht bij het licht'.

De tijd van Kerst is een tijd van lichtjes. Kaarsjes in huis, lichtjes in (kerst)bomen, kerstversiering in tuinen en op straat. Licht geeft niet alleen gezelligheid en sfeer – in het donker heb je licht echt nodig. Om te kunnen zien. Om je veilig te voelen. Licht is zelfs van levensbelang. Zonder het licht van de zon is leven niet eens mogelijk. Licht is dus een heel krachtig en aansprekend symbool. Ook voor kinderen is het licht een bijbels en begrijpelijk beeld waarmee je het goede nieuws van Kerst kunt uitleggen: Gods Zoon is naar de wereld gekomen om licht in de wereld te brengen (Johannes 1).

Tijdens de zondagen voorafgaand aan Kerst gaat het steeds over het licht:

1e advent: Jezus zegt in Johannes 8 dat Hij het licht voor de wereld is. Jezus kan dit zeggen, omdat Hij als Gods Zoon weet waar het licht vandaan komt: van God.

2e advent: Het eerste dat God heeft gemaakt is het licht. God houdt van het licht, Hij vindt het mooi en goed. Maar de mensen vertrouwden God niet, daardoor werd het donker in de wereld.

3e advent: Licht en donker zijn belangrijke symbolen in de Bijbel. Licht staat voor een leven met God. Het donker staat voor een leven zonder God, en voor het verdriet en de pijn dat dat tot gevolg heeft. In Jesaja 9 lezen we dat Gods volk in het donker leeft. Maar God belooft dat Hij hen zal helpen: ze zullen 'een stralend licht zien'.

4e advent: Kort voor Jezus' geboorte laat God aan Zacharias al iets zien van het licht dat snel zal komen. Zacharias' zoon Johannes zal de mensen voorbereiden op de komst van Jezus. Na de geboorte van Johannes zingt Zacharias een lied over Gods trouw en roept hij de mensen op om te vertrouwen op 'het hemelse licht'.

Kerst: Dit jaar lezen we een bijzonder kerstverhaal. Johannes vertelt aan het begin van zijn evangelie over de komst van Jezus naar de wereld: het licht voor de mensen. Het lijkt op het scheppingsverhaal. Zo wil Johannes laten zien hoe groots het is dat God, de schepper van het licht, in zijn Zoon, naar ons toekomt.

In het kindje van Betlehem komt het licht van Gods liefde ons leven binnen. Alles wordt er anders door. Je kijkt met andere ogen naar de wereld, naar elkaar en naar jezelf. We mogen kinderen van God zijn, levend in het licht. Door zijn Zoon, het licht voor de mensen, is God altijd bij ons. Elk kaarsje dat je aansteekt, helpt je om daaraan te denken.

Voor het moment in de kerk is er iedere zondag een **filmpje** met een **(luister)lied**. In de filmpjes zien en horen we elke zondag op een bijzondere manier de bijbelverhalen in het licht verschijnen.

In de kinderdienst kunnen de kinderen aan de slag met een **expeditiekaart**: iedere zondag ontdekken de kinderen een spoor van licht, tot alle sporen van licht bij elkaar komen met Kerst.

Het filmpje en het lied kunnen gratis gedownload worden. De expeditiekaart is te bestellen via <https://shop.bijbelgenootschap.nl>.

NB De expeditiekaart bevat een zonlichtgevoelige inktlaag. Leg de kaart dus niet te lang in de zon, maar bewaar hem op een donkere plek.

Voorbereiding

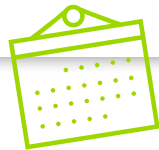
God scheidt het licht

2. INLEIDING BIJ DEZE ZONDAG

Op deze zondag staat Genesis 1:1-5 centraal: God maakt de hemel en de aarde. Op de eerste dag scheidt God het licht.

Voor de kinderen van **4-8 jaar** richten we ons op het licht, dat God zo mooi gemaakt heeft.

Voor de kinderen van **8-12 jaar** richten we ons op God die in het donker eerst het licht maakt.

3. CONTEXT VAN DE BIJBEL TEKST

Genesis is het eerste boek in de Bijbel. De Hebreeuwse titel is *beresjjet*, dat is het eerste woord in Genesis. Het betekent: 'in het begin'. Daar begint het bijbelgedeelte van deze zondag mee.

Genesis begint met het scheppingsverhaal: het ontstaan van de wereld en de mensen. Genesis 1:1-2:4 is in een bijzondere stijl geschreven. Het leest bijna als een gedicht en telkens komt dit refrein terug: 'Toen werd het avond en het werd ochtend. Dat was de ... dag.' En ook deze woorden lees je steeds weer: 'En God zag hoe mooi het was.' Dit verhaal wil er vooral de nadruk op leggen dat God de schepper is van alles wat er is in de wereld, en dat die schepping goed is. Meer over het scheppingsverhaal kun je lezen in *Bijbel Basics* zondag 25.

Zoals de Bijbel begint met het scheppingsverhaal, zo begint Johannes zijn evangelie ook met de woorden: 'In het begin...'. Daarmee wil Johannes laten zien dat Jezus al bij het allereerste begin bij God was. Johannes noemt Jezus in die tekst ook 'het licht voor de mensen'. Deze tekst lezen we dit jaar op kerstochtend (*Bijbel Basics* zondag 169).

Vorbereiding

God scheidt het licht

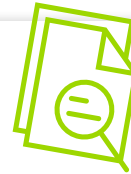
4. UITLEG VAN DE BIJBELTEKST

In het verhaal van vandaag lezen we hoe God licht brengt in een wereld die op dat moment nog helemaal donker is. Eerst was de aarde leeg en verlaten. Overall was water, er was dus geen (droog) land. Het is een gure, onvriendelijke omgeving, waarin geen leven mogelijk is: zonder licht kan immers niets groeien.

Dan spreekt God: 'Er moet licht komen.' Het zijn Gods eerste woorden. En op zijn woord verschijnt het licht. Dit laat zien hoe machtig God is: als Hij spreekt, gebeurt het ook. Hoe het licht eruitziet, of wat de bron van het licht is, dat wordt hier niet verteld. Pas op de vierde dag maakt God de lichtbronnen: de zon, de maan en de sterren. Toch is het wel duidelijk dat God het licht maakt, het komt niet ergens anders vandaan.

God ziet hoe mooi het licht is. In het Hebreeuws staat er tov. Dat betekent 'goed'. Hier niet in de zin van moreel juist, maar als in: mooi, passend, zoals het bedoeld is. God maakt een duidelijke scheiding tussen het licht en het donker. Als je het zou mengen, wordt het schemerig. Dan kun je nog niet goed zien. In het licht krijg je zicht op de wereld die God voor ogen heeft. Het licht is helemaal mooi en goed, er is geen spoortje duisternis. In 1 Johannes 1:5 staat over God hetzelfde: 'God is licht. Er is helemaal geen duisternis in hem.'

Dan geeft God het licht zijn naam: dag. En daarna geeft hij pas een naam aan het donker, ook al was dat er eerder: nacht. Met het noemen van de dag en de nacht begint ook de tijd te lopen. 'Het werd avond en het werd ochtend', donker en licht: de eerste dag is geboren. Een paar scheppingsdagen later begint ook de geschiedenis van God met mensen. Steeds weer zie je in die geschiedenis de strijd tussen donker en licht. In Johannes 1:5 lees je over Jezus dat door Hem het licht het heeft gewonnen van het donker. Het scheppingsverhaal laat zien dat God al vanaf het begin zorgt dat het licht overwint.

5. UIT DE BIJBEL

4-8 jaar

Voor de jongste kinderen is er een kaartje met de tekst van Genesis 1:4.

8-12 jaar

Voor de oudste kinderen is er een kaartje met de tekst van Genesis 1:2-3.

Vorbereiding

God scheidt het licht

6. WAT HEB JE NODIG?

4-12 jaar

In de kerkdienst

- een beamer om het filmpje te laten zien

4-8 jaar

Om te beginnen

Per kind:

- de expeditiekaart
- een pen of een potlood

En verder:

- een A4'tje met daarop het woord 'licht' en een A4'tje met daarop het woord 'donker'. Als de kinderen nog niet kunnen lezen, kun je een wit vel papier en een zwart vel papier gebruiken.
- plakband

Om te doen: Expeditie Lichtspoor

Per kind:

- de expeditiekaart
- een pen of een potlood
- rood folie, transparant*

En verder:

- verschillende kerstballen of voorwerpen die met kerst te maken hebben
- een zak

Vooraf:

- knip de rode folie, afhankelijk van het aantal kinderen, in stukken van minimaal 10 bij 10 cm

Om te doen: Lichtend licht

Per kind:

- een glazen potje
- een (led)waxinelichtje

En verder:

- verschillende kleuren vloeipapier: (licht)geel, wit en oranje
- geel papier
- (vernis)lijm
- kwastjes

Om te doen: Glow in the dark, zon, maan en sterren

Per tweetal:

- het werkblad met het speelveld
- vijf breaklights
- vijf 'glow in the dark'-sterren

8-12 jaar

Om te beginnen

- de expeditiekaart
- een pen of een potlood

En verder:

- achttien lucifers

Bijbeltekst

- een bijbel

Om te doen: Expeditie Lichtspoor

Per kind

- de expeditiekaart
- een pen of een potlood
- rood folie, transparant*

Om te doen:

Draling in the dark

Per kind:

- een vel A3-papier
- een blinddoek

En verder:

- kleurpotloden
- kranten of een kleed

Om te doen: Licht en donker scheiden

- een leeg flesje van 500 ml, met dop
- een zwarte wateroplosbare viltstift
- een glas
- 250 ml water
- 250 ml slaolie

*Tips

Voor het beste effect:
- rood, transparant pvc/ folie van 0.23 mm, te bestellen via dekwast.nl of kunststofshop.nl (artikelcode 1000233410).
Ook mogelijk, maar minder effectief:
- Haza cellofaan transparant rood (barcode 8711319907134), te bestellen via Bol.com, Internet-toys.com of Pipoos